

Per les Roques de Benet i els Estrets (Horta i Arnes)

Jesús Burgueño

El massís dels Ports ofereix infinitat de recorreguts atractius, on es combinen la vegetació de muntanya mediterrània, un roquerar imponent i esquerp, i alhora la sorprenent presència vivificadora de l'aigua. La Societat Catalana de Geografia va fer la sortida excursionista de cloenda del curs 2012-13, el 8 de juny, amb un recorregut pels Ports d'Horta de Sant Joan (Roques de Benet) i d'Arnes (els Estrets).

El massissos de conglomerats, tan abundants a la perifèria de la Depressió Central, forneixen Catalunya d'una colla d'indrets màgics i espectaculars, dels quals certament Montserrat és el paradigma. L'erosió fa la seva feina, aïllant i realçant la duresa i resistència de massissos envoltats de penya-segats, com ara les enlairades Roques de Benet (1.017 m), que presideixen el sud de la Terra Alta. Alhora, els riuets que travessen amb penes i treballs aquests materials, configuren uns estrets d'una nuesa colpidora.

La sortida va tenir com a base d'operacions el poble d'Arnes (492 hab.), conjunt historicoartístic en el qual destaca el magnífic ajuntament renaixentista. La nit de trons (60 l/m² a la banda marítima dels Ports) ens feia pensar que la sortida de l'endemà podia ser un fiasco; ben al contrari: el cel ens respectà i les temperatures suaus de la llarga primavera d'enguany feren més plaent el recorregut. Tot passant pel aplomat Salt de Ferrassó (amb aigua només en períodes força plujosos), l'autocar ens atansà a l'inici del recorregut (555 m). L'ascensió presenta dos trams; el primer segueix una pista forestal de 2,1 km que du fins a la cota 765 m. El segon tram és un trajecte d'encara no una hora (1 km), en la seva major part per un viarany del bosc, que després s'enfila per una canal dreta i finalment transcorre plàcidament pels rasos del cim de les Roques. El tram de la canal és curt però costerut: 75 m de desnivell amb un pendent del 50%.

Les Roques de Benet (el Cap de Gos a l'esquerra) treuen el cap darrera la serra d'en Cardona. A la dreta en primer terme el Salt de Ferrassó.

Foto: J. Burgueño

L'esforç paga la pena; des del pelat cim estant es pot parlar de tu a tu amb els voltors. No hi mancava tampoc la desvergonyida cabra hispànica.

Des de les Roques, la panoràmica s'estén per un ampli sector dels Ports i per la dilatada extensió de les comarques germanes de la Terra Alta i el Matarranya. En primer terme, cap a ponent, crida l'atenció els paquidèrmics llocs de les muntanyes de la Gronsà i Moles dels Biarnets: cap allà ens vam adreçar a la segona part de la sortida.

Un cop retornats a l'autocar, aquest ens dugué al punt de sortida del passeig de tarda: els Estrets d'Arnes. El paratge constitueix un indret imprescindible de conèixer. La passejada (3,5 km) és del tot planera; el corriol ressegueix en paral·lel el curs descendent del riu. Poc cal afegir al topònim per descriure l'indret; el riu, mandrós, sembla cansat de l'esforç d'obrir la seva entalladura entre les pelades moles de conglomerat. Per moments, la despullada roca evoca algun desert rocós més que no pas el món mediterrani. La combinació de roca i aigua és superba; la successió de basses o cadolles del riu convida al bany. El camí fa oblidar les presses per tal de fruit de cada racó d'aquest insòlit paratge.

Ja fora dels Estrets, per entre jolius camps d'oliveres, els excursionistes emprenguérem el camí de tornada a Arnes. A l'altra banda del riu, superat un gual, l'autocar ens recollí i inicià el viatge de retorn. Els assistents procurarem servir a la memòria la bellesa dels paratges coneguts, ben mereixedors de la nova marca de qualitat darrerament assolida, conjuntament amb el delta de l'Ebre: Reserva de la Biosfera.

Pel riu dels Estrets.

Foto: J. Burgueño

Al cim de les Roques; d'esquerra a dreta, drets: Josep R. Mòdol, Sergi Fontseca, M. Carme Montaner, Francesc de Santiago, Rosa Anna Felip, Joaquim M. Puigvert, Jordi Ramoneda, Cèsar Pasadas, Anna Solé, Manuel Castellet i Marco Antonio Asto; ajupits: Jesús Burgueño i Anna Ortiz.

Foto: J. Burgueño